

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗПИТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

№	Организация /потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	инж. Пламен Воденичаров “ПГМ, Сливен e-mail: vodi1965@hotmail.com	<p>1. Здравейте, добре е квесторите да са от друго училище. Да има камери да снимат задължително.</p> <p>2. Да се преработи изпита по теория - да има тест + отворен отговор - развиване на тема и приложна задача. Сегашните билети по теория са твърде обемисти и отнемат много време за развиване на темата.</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Липсват мотиви към предложението. Освен това не е финансово оправдано и практически осъществимо да се „обменят“ квестори между училищата при положение, че изпитът се провежда във всички такива училища едновременно. Този „обмен“ ще забави и затрудни издаването на заповеди от директорите на училищата относно определянето на квесторите. Предложението е едностранчиво, не визира изпит в ЦПО.</p> <p>Предложението не е мотивирано и не е в съответствие с проекта на наредбата, в който е предвидена възможност за изпитите – част по теория на професията да бъде изготвен и писмен тест. В националната изпитна програма</p>

				(НИП) ще има указания относно разработването на писмените тестове.
2.	09 септември 2019 г. 13:30:58 Cpo_Relax_Sliven	<p>1. Държавният изпит е държавен и би следвало само по себе си да има задължителен характер, независимо дали се отнася за професионално образование или професионално обучение. Като такъв да се прилагат Националните изпитни програми и да се премахне възможността държавният изпит да е под формата на тест. Тест да се допуска само при обучение за придобиване на квалификация за част от професия.</p> <p>Факта, че се поставят оценки, всички изпити трябва да имат писмен вид, с подпис на курсиста. Формата устен изпит, да е само при междинни нива по време на обучението.</p>	Не се приема	<p>Тестът е инструмент за измерване и оценка на постигнатите резултати и е също така в писмен формат. В националната изпитна програма (НИП) ще има указания относно разработването на писмените тестове.</p> <p>В чл. 4, ал. 5, т. 4 от проекта на наредбата устен изпит е предвиден само за ученици със специални образователни потребности и за лица с увреждания над 16 години, които не могат да полагат писмен изпит, след представяне на медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето.</p>
		<p>2. Оценяване, точки и крайна оценка : Националните изпитни програми, действащи в момента, имат ясно регламентирани критерии по точки, чийто сбор е 60. Тази форма, която се предлага е безсмислена и утежняваща административно.</p>	Не се приема	<p>В чл. 29, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) е определено процентното съотношение на предвидените учебни часове за обучение по теория и практика. За по-лесното изчисляване на окончателната оценка от изпита, спазвайки тези изисквания за съотношения в проекта на наредба е предложен нов начин за определяне на окончателната</p>

				оценка и на максималния брой точки 100.
		3. Необходимо е да се въведе минимален брой членове в комисията, освен председател. При лицензираните ЦПО-та същите да са от състава на преподавателите, включени в частта преподаватели в информационната система на НАПОО, с оглед да е видно тяхната компетентност по професията и специалността, в която участват.	Не се приема	Чл. 35 от ЗПОО регламентира състава и изискванията към изпитните комисии. Съгласно разпоредбата броят на членовете не може да е по-малко от трима.
		4. Като нов предстоящ документ, е наложително да се цитира във всички ДОС-ове.	Не се приема	Предложението не е предмет на публикуваните за обществено обсъждане текстове на проекта на наредбата.
3.	Предложенията от 12 ЦПО от градовете: София, Дупница, Велико Търново, Горна Оряховица, Плевен, Русе, Варна, Добрич, Бургас са обобщени от Жулиета Славчева и Лъчезар Лазаров – организатори обучения от 2	1. Оценяването на писмената тема/писмен тест и на индивидуалното практическо задание да остане по утвърдения начин на изчисляване в публикуваните Национални изпитни програми с максимален брой точки 60 и по двете части.	Не се приема	В чл. 29, ал. 2 от ЗПОО е определено процентното съотношение на предвидените учебни часове за обучение по теория и практика. За по-лесното изчисляване на окончателната оценка, спазвайки тези изисквания за съотношения в проекта на наредбата е предложен нов начин за определяне на окончателната оценка и на максималния брой точки 100.
		2. Полагащите държавен изпит в частта по теория да ползват химикал със син цвят; проверяващите, членове на комисията, да използват червен химикал за вписване на рецензията върху писмената тема/писмен тест, окончателния брой точки и окончателната оценка с качествен и количествен показател.	Приема се	
		3. Комисията по подготовка и оценяване на изпита по практика следва също да изписват в индивидуалните протоколи за оценка на резултатите от практическия изпит освен окончателния брой точки и окончателната оценка с качествен и количествен показател.	Не се приема	Чл. 33 и следващите от ЗПОО уреждат полагането на един изпит в две части – по теория и практика на професията и чл. 15, ал. 4 от

ЦПО, гр. София.			проекта на наредбата регламентира как се оформя протокола.
	4. В трите протокола (за резултатите от изпита в частта по теория, за резултатите от изпита в частта по практика и за резултатите от двете части на изпита) съответните комисии да нанасят само оценките с качествен и количествен показател.	Не се приема	Чл. 33 и следващите от ЗПОО уреждат полагането на един изпит в две части – по теория и практика на професията. Освен това съгласно Приложение № 2.към Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование и Приложение № 1 към Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години се касае за един протокол за резултат от писмен, устен или практически изпит, като в посочените две наредби се урежда съдържанието на документа. Същото не е предмет на уреждане в проекта на наредбата.
	5. МОН да предложи нов вид протокол за резултата от изпита за придобиване на квалификация по чл. 33, ал. 1, т. 2, ал. 2 и ал. 3 от ЗПОО, който да е за частта по теория и за частта по практика. Реквизитите на досегашния протокол с ном. № 3-80 повече са подходящи за индивидуален протокол.	Не се приема	Протоколите и техните реквизити са предмет на уреждане в Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години и Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование, а не в предложения проект на наредба.
6. Минимален брой членове на изпитна комисия да е трима, заедно с председателя на комисията.	Не се приема	Чл. 35 от ЗПОО регламентира състава и изискванията към изпитните комисии. Съгласно	

			разпоредбата броят на членовете не може да е по-малко от трима.
	7. Във всеки НИП да се разработят и варианти на писмен тест.	Не се приема	Националните изпитни програми се публикуват на сайта на МОН и са общодостъпни. В НИП ще има указания относно разработването на писмените тестове.
	8. Писмените работи от изпита в частта по теория да се съхраняват 6 месеца след провеждане на изпита.	Не се приема	Срокът за съхранение на писмените работи е уеднаквен със срока за съхранение на протоколите за дежурство при провеждане на писмения изпит, определен съгласно Приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование и Приложение № 1 към чл. 5, ал. 3 от Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години, който е 5 (пет) години.
	9. Думата „ръководител” да отпадне от всички текстове. В ЗПОО по чл. 13г, чл. 13д и в Наредба № 2 от 22.06.2018 г. за обучаващите институции по чл. 18, т. 6 (ЦПО) се използва думата „директор”.	Не се приема	В чл. 35, ал. 4 и 5 от ЗПОО се използва понятието „ръководител на обучаваща институция“.
	10. Да се прецизират текстовете в: ☐ чл. 1, ал. 2, т. 3 – в текста има несъответствие с чл. 10, ал. 3, т. 6 от ЗПОО;	Не се приема	Формулировката на предложението е неясна и не е конкретна. Текстът на чл. 1, ал. 2, т. 3 от проекта е в съответствие с чл. 37, ал. 2 от ЗПОО.

		<p>□ чл. 2, ал. 2 – да се добави и текст: ”и писмен тест в съответствие със съдържанието на НИП”;</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Предложението е отразено в чл. 3, ал. 2 от проекта на наредбата, респективно систематичното му място не е в чл. 2, ал. 2</p>
		<p>11. чл. 3 да се добави ал. 9 с текст: „Придобилите право да полагат изпит за придобиване на професионална квалификация по чл. 1, ал. 2 могат да се явяват на неограничен брой изпитни сесии до успешното му полагане”. В другите раздели членовете с подобен текст да отпаднат, за да се избегне дублирането.</p>	<p>Приема се</p>	
		<p>12. чл. 4, ал. 1, т. 4 – да отпадне думата „подготовка” – изпита се провежда по НИП;</p> <p>ал. 2 – да се прецизира записания текст - словоредът е объркващ;</p> <p>ал. 4, т. 3 – да отпадне думата „лично”;</p> <p>ал. 9, т. 4 – прецизиране на текста и е изпуснат текст: „Комисията съставя протокол за резултатите от изпита в частта му по теория”;</p> <p>ал. 10, т. 1 е изпусната думата „практически” и е изпуснат текст: „Комисията съставя протокол за резултатите от изпита в частта му по практика”;</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>Подготовката включва разработване на изпитните билети и писмените тестове, както и индивидуалните задания.</p> <p>Предложението не е конкретно, текста по ал. 2 е формулирано ясно.</p> <p>Предложението е немотивирано и неясно.</p> <p>Задълженията на комисиите като основни дейности са изброени в чл. 4, ал. 9 от проекта, а попълването на протоколи и начина на оценяване са уредени в Глава трета „Оценяване на резултатите от изпитите за придобиване на професионална квалификация“.</p>
		<p>13. чл. 5, ал. 1 текстът: „черен химикал” да се замени с текст: „химикал със син цвят”;</p> <p>14. чл. 10, ал. 4 текстът „15 работни дни” да се замени с текст: „10 работни дни”, както изисква чл. 50, ал. 4 от ЗПОО;</p>	<p>Приема се</p> <p>Не се приема</p>	<p>Изискванията на чл. 50, ал. 4 от ЗПОО са за информацията,</p>

				свързана с провежданото професионално обучение, която се предоставя от центрoвете за професионално обучение в информационната система по чл. 50, ал. 3 от закона в срок до 10 дни от момента на нейното възникване и включва планираните дати за начало и край на обучението, а не касае срока на първата сесия за полагане на изпити.
		15. от чл. 17 до чл. 21 вкл. да се прецизират и коригират текстовете съобразно с направените по-горе предложения;	Не се приема	Липсват конкретни предложения за прецизиране и коригиране на тези текстове.
		16. в Преходни и заключителни разпоредби: - параграф 2 е с некоректно съдържание. Недопустимо е съдържанието на НИП да изостава с години от публикуваните нови или актуализирани Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии и да се предлага изпитът за придобиване на квалификация да е по НИП с остаряло и несъответстващо на стандарта съдържание и в нарушение на чл. 36, ал.1 от ЗПОО. - да се добави параграф от кога влиза в сила наредбата за ЦПО.	Не се приема Не се приема	Предложението урежда заварените правоотношения преди влизането в сила на нормативният акт и е в съответствие с фактическото положение. Липсва мотивирано предложение, защо за ЦПО трябва да се предвиди друга дата за влизане в сила на наредбата. Също така предложението не е конкретно.

		<p>17. Проектът на наредбата в Глава трета: Оценяване на резултатите от изпитите за придобиване на професионална квалификация се нуждае от сериозно преосмисляне:</p> <p>1. Не е приемливо да се дава превес при оценяването на резултатите от двете части на изпита в полза на частта по практика, още повече че съотношението, което се използва не е законосъобразно.</p> <p>2. Не одобряваме толкова сложно изчисление за определяне на броя точки и превръщането им в качествен и количествен показател накрая в протокола с окончателните оценки.</p> <p>3. Не е ясно защо се избира скала от 100 точки, при положение, че в одобрените и публикуваните в сайта на МОН над 300 броя национални изпитни програми скалата е 60 точки, както за оценка на писмената тема, така и за оценка на индивидуалното практическо задание.</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>В чл. 29, ал. 2 от ЗПОО е определено процентното съотношение на предвидените учебни часове за обучение по теория и практика. За по-лесното изчисляване на окончателната оценка от изпита, спазвайки тези изисквания е определен максималния брой точки 100.</p> <p>Изпитът е един, но в две части – част по теория на професията и част по практика на професията, което обуславя формирането на една оценка.</p> <p>В чл. 29, ал. 2 от ЗПОО е определено процентното съотношение на предвидените учебни часове за обучение по теория и практика. За по-лесното изчисляване на окончателната оценка, спазвайки тези изисквания е определен максималния брой точки 100.</p>
4.	<p>Славейка Иванова Директор на училище</p>	<p>Наредба за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация</p> <p>При прочита ѝ възникнаха някои въпроси:</p> <p>1. По чл.4 /5/ За деца със СОП- устен изпит. Кой ще ги изпитва? Ще се прехвърля ли на хартия от консултант, както е при ДЗИ ?</p> <p>2. По чл. 4 /7, т.3/ - квесторите прономероват и прошнуроват папки с писмените работи?</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	

		3. По чл.4 /9/, т.2 – Какъв да е форматът на тестовете, колко въпроси, критерии и показатели за оценяване, колко варианти на тестове да се подготвят?	Не се приема	Липсва мотивирано и конкретно предложение
		4. изготвя ли се рецензия, ако е тест? Навярно отговорите на тези въпроси ще са в НИП.	Не се приема	Липсва мотивирано и конкретно предложение
		5. По чл.9, /2/ - всеки ученик, който представи документ за здравословни причини, полага устен изпит? Тук има възможност за некоректност.	Не се приема	Предвидена е възможност при удостоверени с медицински документ здравословни причини обучаемия да положи устен изпит.
		6. Разминаване със скалата за ДЗИ ДИППК – 50 точки за 3 ДЗИ – 50 точки за 4, 23 точки за 3	Не се приема	Изискванията към максималния брой точки гарантира в по-голяма степен проверката и установяването на усвоените знания, умения и компетентности на обучаемия. Освен диплома за средно образование се получава и свидетелство за професионална квалификация.
		7. В Наредба № 3 за организация и провеждане на ДЗИ за устния изпит в Раздел 4, чл.23, ал.1, т.3 пише, че директорът осигурява техника за двоен аудиозапис за устен изпит. ученикът със СОП да разполага с 2 часа повече. Ученикът със СОП да е сам в стая, пазят го 2 квестори и ресурсен учител.	Приема се	
5.	инж. Цветелина Петкова - 0894383712 Зам. директор по УПД ПГ по битова техника гр. Пловдив	1. Според така разписания текст на наредбата, учениците завършващи професионална гимназия ще бъдат оцетени, относно прага на успешно положен изпит. Предлагаме прагът на успеваемост по теория да бъде съпоставим с първия матуритетен предмет - БЕЛ. - теория Предложената в Наредбата система на оценяване е утежнена.	Не се приема	Изискванията към максималния брой точки гарантира в по-голяма степен проверката и установяването на усвоените знания, умения и компетентност на обучаемия. Освен диплома за средно образование се получава и свидетелство за професионална квалификация.

		<p>2. Чл.4 ал.7 т.3, който касае задълженията на квесторите в изпитната зала ще доведе до неудобство при предаването и проверката на изпитните работи. Прошнуроването и прономерването на папките да се извърши преди предаване в архив.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Протоколът за дежурство се съхранява заедно с писмените работи и неговото своевременно попълване е гаранция за правилното архивиране заедно с придружаващите го писмени работи.</p>
		<p>3.§ 1, ал. 1 от Преходни и заключителни разпоредби, според нас трябва да се допълни, че през учебна 2021/2022 година, на изпит за придобиване на квалификация ще се явяват и ученици с втора степен, които са приети по Учебен план с втора степен на ПК (монтьор/електромонтьор)</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Началният момент за организиране и провеждане на изпитите за придобиване на втора СПК по проекта на тази наредба е през учебната 2020/2021 година</p>
		<p>4. предложения: 1) Прагът на успешно положен изпит по практика на специалността да си остане 50% от общия брой точки – 100. 2) Прагът на успешно положен изпит по теория на специалността да бъде 30% от общия брой точки – 100. 3) При различен праг за успешно издържан изпит по теория и практика е невъзможно общо събиране на точките и формиране на оценка.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е неясно и противоречиво. Изискванията към максималния брой точки гарантира в по-голяма степен проверката и установяването на усвоените знания, умения и компетентности на обучаемия. Освен диплома за средно образование се получава и свидетелство за професионална квалификация.</p>
		<p>5. Изпитът по теория и изпитът по практика да завършват с общ брой точки (средно аритметично от точките на членовете от комисията) и оценка, с точност до 0.01. Така ще бъде по-точно и по-лесно при случаите, когато ученици и лица, навършили 16 години са издържали успешно изпит по изпитни програми, утвърдени при условията и реда на разпоредбите на ЗПОО, действащи до 1 август 2016 г. Трудността идва от различната скала на оценяване, при старите и новите изпитни програми, което затруднява преминаването от количествена оценка в точки.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно ЗПУО и ЗПОО изпитът е един, но в две части – част по теория на професията и част по практика на професията, което обуславя формирането на една оценка.</p>

		6. В окончателния протокол да се вписват оценките от протоколите по теория и практика и средноаритметична, с точност до 0.01, която ще се явява оценка за второ ДЗИ в диплома за средно образование.	Не се приема	Изпитът е един, но в две части – част по теория на професията и част по практика на професията, което обуславя формирането на една оценка.
		7. В приложение към Наредбата да има и скала за оценяване по теория. В прикачените файлове приложено предлагаме два варианта за оценяване. При вар.1 – имаме оценки 3.50, 4.00, 4.50, 5.00 и 5.50 и три оценки 6,00. При вар.2 – имаме само една оценка 6.00, но нямаме 3.50, 4.00, 4.50, 5.00 и 5.50, т.к. 30 не е кратно на 100. Формулата е приложима и при друг праг.	Не се приема	В проекта на наредба са предвидени формули за изчисляване на оценката с точност до 0,01.
6.	04 октомври 2019 г. 17:37:33 МимиГеоргие ваб4 ЦПО	1. Някои от описаните правила и изисквания добавят излишна административна тежест за центровете за професионално обучение. За обученията по част от професия следва да има възможност изпитът по теория да не се провежда задължително в писмена форма, а да има възможност и за устен изпит. Считам, че е редно за обученията по част от професия, да има възможност изпитът по теория и практика да бъде комбиниран, с цел да се получава цялостна оценка за знанията и уменията, придобити от курсистите(разделянето на теорията от практиката често кара курсистите да наизустяват материала, без да го обвързват с практическото прилагане на знанията).	Не се приема Не се приема	Представява обобщена констатация, а не конкретно формулирано предложение. Липсват мотиви за предложението и то не е конкретно. Разпоредбите на чл. 33-чл. 37 от ЗПОО не правят разграничение относно формата за провеждане на изпита за професионална квалификация в зависимост от начина на обучение и институцията, в която е проведено, а дали се касае за придобиване на професионална квалификация в професионалното образование или в професионалното обучение.
		2. Би било полезно в комисиите за оценяване на изпитите да има възможност да участват външни експерти, тъй като това би осигурило повече прозрачност и независимост на изпитните резултати, както и висока степен на актуалност спрямо изискванията на бизнеса.	Не се приема	Предложението е неточно и неясно – за какви външни експерти и от какви институции се касае. Чл. 35, от ЗПОО регламентира състава и изискванията към изпитните комисии.

		3. Цялостно правилата, важащи за професионалното образование и тези за професионално обучение (особено тези за обученията по част от професия) следва да бъдат много по-ясно разграничени - в отделни наредби.	Не се приема	В чл. 34, ал. 1 от ЗПОО законодателят е определил обхвата на предмета на уреждане в наредбата – изпитите по чл. 33, ал. 1, т. 2, ал. 2 и 3 от същия закон.
7.	преподавателите по специалните учебни предмети от ПГВАД „Хр. Ботев“ гр. Пловдив	Предлагаме да се даде право на избор за начина на провеждане на държавните изпити по теория за придобиване на степен на професионална квалификация за професиите по които съгласно типовите учебни планове е предвидена трета степен на професионална квалификация - по национални изпитни програми или защита на дипломна работа. Защитата на дипломна работа беше утвърден начин за оценяване на знанията и уменията на завършващите с практическа насоченост. В предложената наредба може да се отдели глава за организирането и провеждането на защита на дипломна работа. С цел стимулиране на много добри текущи резултати по професионална подготовка може да се предвиди критерии за избор –среден успех от предходните години много добър 5. С цел прозрачност изборът на начин за явяване на държавните изпити по теория за придобиване на степен на професионална квалификация да се утвърждава от педагогическият съвет. С цел обвързаност с практиката -в състава на комисията по оценяване на дипломните работи да бъдат поканени представители на бизнеса. И т.н.	Не се приема	Предложението не касае проекта на наредба. Видовете изпити и провеждането им са регламентирани в чл. 33 - чл. 36 от ЗПОО. НИП осигуряват единни критерии за оценяване за всички обучаеми, видно от чл. 2, ал. 2 от проекта.
8.	НАПОО	1. Към чл. 2 от предложеният проект на Наредба да бъдат включени текстове за разработване на писмени тестове или да се разгледа възможността националните изпитни програми да бъдат разработени в два варианта изпитни теми и банка с въпроси, от които в деня на провеждане на изпита се изтегля определено количество въпроси. Към всяка Национална изпитна програма да има приложение с методика за решаване на писмените тестове.	Приема се частично	Не е възможно разработване на методика за решаване на писмени тестове. В националните изпитни програми има указания за разработването на писмения тест към всяка изпитна тема.
		2. Към чл. 10 да се добави нова алинея: „Държавният изпит по ал. 1 за лица, навършили 16 години, обучавани за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация в центровете за	Приема се	

	професионално обучение се провежда 2 пъти в месеца, по годишен график, утвърден от НАПОО.		
	3. В чл. 1. ал. 1, чл. 2, ал. 1, чл. 3, ал. 10, чл. 10, ал. 7, чл. 13, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 да се добави възможността за „признаване на ПК-т.е. валидирането!!!“ да се добави чл.40, ал.(6) от ЗПОО	Не се приема	Валидирането не е предмет на уреждане в тази наредба. Законодателят е определил кръга на обществените отношения – предмет на уреждане в предложения проект.
	4. Да се допълни нов член 3: „Директорът на обучаващата институция ръководи, координира и контролира дейността по подготовката и по предоставяне на информация и документи, свързани с изпитите по чл. 1, ал. 2, както и по получаване, съхраняване на копие от окончателния протокол и отразяване в документацията на резултатите от изпитите, като изпълнява своите задължения в съответствие с правилата за информационна сигурност и: 1. организира и контролира приемането на заявления на обучаемите за допускане до изпитите, допускането и издаването на служебните бележки за допускане; 2. определя състава, задълженията и срока за изпълнение на задълженията на комисиите по чл. 4, ал. 1. 3. определя тридневен срок след получаване на копие от окончателния протокол с резултатите от изпитите, в който обучаемият лично може да се запознае със своите оценени изпитни работи срещу документ за самоличност и в присъствието на представители на училищната зрелостна комисия или представители на комисията за придобиване на професионална квалификация.“	Приема се частично	Предложените текстове са отразени в чл. 4, ал. 2, т. 1, 4 и 7, на систематичното им място в проекта на наредбата.
	5. В чл. 4, ал. 12 да се допълни каква оценка се вписва за учениците със СОП – например само оценка с качествен показател	Приема се	
	6. Предлагам в чл. 14, ал. 2 „комисиите“ да се замени с „учителите/преподавателите, провели обучението или извършили установяването на придобити професионални знания, умения и	Не се приема	В проекта на наредбата е регламентиран съставът на комисиите и начинът им на определяне. Не е необходимо за

	компетентности, определени със заповед на директора/ръководителя на обучаващата институция.		всеки вид изпит да се изписва отново как се формират комисиите.
	7. Предлагам да се добави нова алинея със следния текст : „Държавният изпит по ал. 1 за лица, навършили 16 години, обучавани за придобиване на първа, втора, трета степен на професионална квалификация в центровете за професионално обучение се провежда 2 пъти в месеца, по годишен график, утвърден от НАПОО	Приема се	
	8. Предлагам в чл. 12, ал. 2 да се раздели така (2) Директорите на лицензираните центрове за професионално обучение и на професионалните колежи обявяват датата за провеждане на държавния изпит за придобиване на професионална квалификация в професионалното обучение на интернет страниците на обучаващите институции, както и на публично общодостъпно място в обучаващата институция. (3) Лицензираните центрове за професионално обучение задължително обявяват датата за провеждане на държавния изпит и в профила си в информационната система на Националната агенция за професионално образование и обучение не по-късно от 10 работни дни преди провеждане на държавния изпит.	Приема се частично	Предложените текстове са отразени в чл. 4, ал.2, т.6, на систематичното място в проекта на наредбата.
	9. Чл. 18 се отнася за изпит част теория на професията, да се заличи „или практически“	Не се приема	Наименованието на посочения протокол е въведено в Приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование или Приложение № 1 към чл. 5, ал. 3 от Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години.

9.	Таня Динева - учител по професионална подготовка в ПГИМ „Йордан Захариев“ – град Кюстендил	1. Чл. 3, ал. 2 – изпитът по теория на професията да бъде само тест, в съответствие с НИП /за да има съответствие с провежданите досегашни ДЗИ/	Не се приема	Предвидена е възможност за избор на формата на изпита в тази му част от обучаващата институция, не се касае за ДЗИ
		2. Чл. 21, ал. 2 – броят точки за успешно полагане на двете части на изпита да съответства на броя точки за др. ДЗИ /БЕЛ/ и оценка среден 3 да се присъжда при получени 30 т. от 100 възможни за изпита по част теория и част практика.	Не се приема	Изискванията към максималния брой точки, регламентирани в проекта гарантират в по-голяма степен проверката и установяването на усвоените знания, умения и компетентности на обучаемия.
10.	МО на учителите по професионална подготовка в ПГИ - Перник	1. Тъй като към наредбата няма приложение на образец на заявление за явяване на изпит, не става ясно дали учениците ще посочват в това или в друго заявление желанието си за формата на изпита - част по теория на професията, а именно тест или писмена тема. Какво правим когато учениците искат различни неща? Решението е предоставено на Педагогическия съвет, но това е предпоставка за възникване на спорове и конфликти.	Приема се	
		2. Не са ясни характеристиките на теста - посочено е, че трябва да е в съответствие със съдържанието на националната изпитна програма по специалността от професията, което предполага да включва въпроси от всички изпитни теми в програмата. В този случай, какво се случва с приложените задачи и критериите за оценяване, които по принцип са различни за различните теми. Или ще трябва да има тест по всяка тема от изпитната програма? Тестът в един вариант ли трябва да бъде изготвен или в няколко (колко?) варианта, от които да се изтегли един. Принципно тези въпроси могат да се решат и с националните изпитни програми, но нашето мнение е, че трябва да се уредят от наредбата, за да има единен стандарт, а националните изпитни програми да дават насоки за типа и броя на въпросите в теста.	Приема се	
		3. В чл. 3, ал.5 е предвидено изпита в частта по практика на професията да се провежда по индивидуално изпитно задание. Смятаме, че тук също следва да има уточнения, тъй като по сега действащите национални изпитни програми има различия в провеждането на изпита по практика. В	Приема се частично	Понятието индивидуално задание по практика е законоустановено понятие.

		<p>част от тях изпита се провежда по индивидуални изпитни задания, които се теглят в деня на изпита. В друга част учениците заявяват темата на практическото задание или теглят такава в началото на учебната годината и представят разработката 30 дни преди датата на изпита, който протича като защита на представеното задание. Тези задания могат да се разработват индивидуално или в екип до трима ученици. Смятаме, че тези различни практики или следва да се опишат в наредбата или да не се допуска въвеждането им с новите национални изпитни програми.</p>		<p>С оглед на предложението са направени промени в проекта на наредбата, касаещи задълженията на комисията по чл. 4, ал 1, т. 5.</p>
		<p>4. В глава трета - оценяване на резултатите от изпитите за придобиване на професионална квалификация е предвидено изпита да се счита за положен успешно при успешно полагане и на двете му части, а всяка част да се счита за успешно положена при постигане на 50% от максималния брой точки. Смятаме това за несправедливо, тъй като прагът за оценка среден 3,00 при другите ДЗИ е доста по-нисък - под 25%.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Изискванията към максималния брой точки, регламентирани в проекта, гарантират в по-голяма степен проверката и установяването на усвоените знания, умения и компетентности на обучаемия. Изпитите по чл. 1, ал. 2, т. 1 от проекта се полагат за придобиване на средно образование и степен на професионална квалификация.</p>
11.	ПГТО "Добри Желязков", гр. Сливен	<p>1. Предложение за изменение на чл. 4, ал. 7, т. 3. Предлагаме в папките с писмените работи да се прошнуроват и пронумероват протоколите за дежурство при провеждане на писмения изпит съгласно Приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование, или Приложение № 1 към чл. 5, ал. 3 от Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години. Мотиви: в Наредбата не е посочен ред за съхранение на протоколите за дежурство при провеждане на писмения изпит.</p>	<p>Приема се</p>	
		<p>2. Предложение за изменение на чл. 18, ал. 5. Предлагаме срокът на съхранение на билетите и писмените работи на обучаемите от изпита – част по теория на професията да се промени от 2 (две) на 5 (пет) години. Мотиви: срокът на съхранение на писмените работи да се уеднакви със срокът на съхранение на протоколите за дежурство при провеждане на</p>	<p>Приема се</p>	

		<p>писмения изпит съгласно Приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование, който е 5 (пет) години.</p>		
		<p>3. Предложение за допълнение на чл. 19. Предлагаме да се създаде алинея (5) Протоколите с оценките за резултата от писмен, устен или практически изпит съгласно Приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование от изпита в част по практика на професията да се съхраняват със срок от 50 години.</p>	Не се приема	Условията и реда за водене и съхраняване на протоколите са уредени в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование или в Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години.
		<p>4. Предлагаме да се създаде алинея (6) Изработените материали от изпита по част практика на професията да се съхраняват според професията по ред определен от Педагогическият съвет. Мотиви: в Наредбата не е посочен ред за съхранение на изработените материали от изпита по част от практика на професията.</p>	Приема се	
		<p>5. Ще има ли графична промяна в протокола за резултата от писмен, устен или практически изпит (номенклатурен № 38/ЕР), тъй като в чл. 18, ал. 2 и 3, и чл. 19, ал. 3 и 4 се предвижда оценките от изпита в частите по теория на специалността и по практика на професията да се попълват с точки</p>	Не се приема	Изискванията към графичното оформяне на протоколите са в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование или в Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години и не са предмет на уреждане с предложения проект на наредба.
12.	преподавателите по професионална подготовка в	<p>1. Преподавателите по професионална подготовка са на мнение, че не е целесъобразно частта по теория на професията за изпитите по чл.1, ал.2, т.1 и т.2 да бъде променяна с писмен тест. Мотивите за това са, че този писмен тест ще бъде различен за всяко училище и няма да дава реална</p>	Не се приема	Тестът е инструмент за измерване и оценка на постигнатите резултати и също така е в писмен формат.

	ПГ „Акад. Сергей П. Корольов“	оценка за придобитите знания от учениците. Освен това учениците на „лотариен принцип“ могат да решават теста, което би довело до нереално оценяване на същите.		НИП ще съдържат единните критерии за оценяване, както и указания относно разработването на писмените тестове.
		2. Увеличаването на максималния брой точки от 60 т. на 100 т. при оценяването на резултатите от изпитите за професионална квалификация чл.17, ал.1 и ал.2 да бъде заложен в националните изпитни програми и предварително разработените критерии към тях.	Приема се	
		3. Във връзка с чл.9, ал.2 не са съгласни с възможността на учениците да полагат устен изпит в частта по теория на професията, тъй като това може да стане масова практика.	Не се приема	Тази възможност е предвидена в проекта на наредбата при определени условия – за обучаемите с доказан здравословен проблем.
13.	Красимира Венкова Каменова Директор на ПГСАГ „Проф. арх. Стефан Стефанов” - Монтана	<p>I. Предложения за промяна:</p> <p>1. Чл. 4, ал. 9 т. 2: Коментар: Текстът е неясен. Не се разбира дали теста е един и включва учебно съдържание от всички теми, или се разработват отделни тестове, съответни на учебното съдържание на всяка изпитна тема. Ако тестът е един, обемът му ще е много голям и има опасност неговото съдържание да стане достояние на учениците и изпитът да бъде компроментиран. Компилиране на тест от готови въпроси в деня на изпита за всяка специалност в едно училище е изключително трудно. Предложение за промяна: въз основа на решение на педагогическия съвет в училището и писмено заявено желание на обучаемите комисията за подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията, може да изготви за изпит по чл. 1, ал. 2 писмени тестове в съответствие със съдържанието на темите в националната изпитна програма.</p>	Приема се	
		<p>2. Чл. 21, ал. 2 Коментар: Границата от 50 на сто от максималния брой точки е сравнително висока в сравнение с ДЗИ по БЕЛ, при който за положителна оценка Среден 3, броят на точките е 23.</p>	Не се приема	Изискванията към максималния брой точки, установени в проекта на наредбата гарантират в по-голяма степен проверката и установяването на усвоените знания, умения и компетентности

		Предложение за промяна на текста: Всяка част от изпита по ал.1 е успешно положена при постигане на четиридесет на сто от максималния брой точки, определени за тази част в националната изпитна програма.		на обучаемия. Освен диплома за средно образование се получава и свидетелство за професионална квалификация при полагане на изпит по чл. 1, ал. 2, т. 1.
		3. Чл. 17, ал. 3: Във връзка с предложението за промяна в чл. 21, ал. 2 се променя и коефициента за превръщане на точките в цифрова оценка, както следва: Цифрова оценка = окончателна оценка в брой точки x 0,075. Всички останали текстове са ясни и лесно приложими.	Не се приема	Предложената корекция на формулата за определяне на цифровата оценка е съобразена с предложението за успешно полагане на изпита при минимум 40 на сто от максималният брой точки, което не гарантира минималния обем на усвояване на знанията, уменията и компетентностите на обучаемия.
14	Анета Кирилова	1. В чл. 2, ал. 3 да се конкретизира в кои случаи е необходимо съгласуване на изпитните материали с представители на работодателите и на работниците и служителите.	Не се приема	Формулировката на предложението в проекта на наредбата текст е в съответствие с чл. 37, ал. 2 от ЗПОО.
		2. В чл. 3, ал. 2 и ал. 3 да отпадне избора за явяване на изпита по теория чрез изпитна тема. Мисля, че разработването на тестове в три варианта върху целия материал е по-добрия начин за проверка на знанията и уменията. За втора и трета степен може да има освен приложна задача и да напишат отговор на въпрос от учебния материал по-подробно, както е при изпитите за второ ДЗИ. Според мен е редно форматите на изпита ДЗИ- български език и литература и втори ДЗИ да са еднакви, както е било и досега. Ако моето предложение се приеме за разумно, това ще наложи промяна в много членове от Наредбата.	Не се приема	Видовете изпити са регламентирани в чл. 33 от ЗПОО, а съдържанието им е определено в чл. 36 и чл. 37 от ЗПОО.

		<p>3. В чл. 3 ал. 6 е написано ,че изпита по теория е до 4 часа. Това означава ли , че училището може да реши ,че за първа степен може да е 2 или 3. Според мен е редно да се фиксира точно колко, а не както е изписано.</p>	Не се приема	Продължителността на изпита- частта по теория на професията може да е различна за различните степени на професионална квалификация, както и при различните професии. В проекта на наредба е посочена максималната продължителност.
		<p>4. В чл. 4, ал. 9 т. 2 да отпадне изискването педагогическия съвет да взема решение за формата на изпита. Ако преминем обаче само на тестове върху целия изпитен материал то тогава подаването на заявление от обучаемия ще отпадне.</p>	Не се приема	Липсва конкретно и ясно предложение
		<p>5. Ако остане да има изпитна тема и тест то тогава тестовете трябва да са за всяка тема в два варианта. За първа степен не е нужно да има приложна задача и броя на изпитните теми може да е 11. Времето обаче за решаването на теста, ако остане за първа степен 4 часа е твърде много. Най-общо казано, считаме, че изпита в частта теория трябва да е под формата на тест, като явяването на тема да е изключение и по избор на Педагогическия съвет. Така включването му като държавен изпит ще е съпоставимо с матурите. Освен това ще се проверява нивото на знания върху цялата изпитна програма, а не само един въпрос. Това ще предотврати и някои недобри практики да се готвят учениците само по някои въпроси и да се пада един от тях. Не твърдя, че има такива практики, но имам подобни съмнения за някои училища.“</p>	Не се приема	Предложението е вътрешнопротиворечиво, неясно, не е конкретно и мотивирано.
15	<p>Мариета Георгиева – директор на ПГ“ Проф. д-р Асен Златаров“- Видин</p>	<p>Считаме че трябва изпита в частта теория да е под формата на тест върху цялата изпитна програма. Основание: 1. Ще съответства на формата на ДЗИ. 2. Ще проверява знанията по цялата изпитна програма. 3. Ще отговаря на стила на провеждане на изпитванията на учениците по време на обучението им, особено при тези, при които има традиции в модулното обучение.</p>	Не се приема	В проекта на наредбата е създадена възможност в зависимост от конкретните условия в обучаващата институция, спецификата на професията и специалността и при желание на обучаемите да се въведе тестовата система за оценяване.

	<p>4. Ще предотврати риска да се подготвят учениците по 3-4 теми и да се пада една от тях.</p> <p>Недостатък на този вариант е, че училището трябва да разполага с голяма база данни от различните типове въпроси и система за генериране на случаен тест от наличните въпроси. Мисля, че това не е особено трудно да се постигне във всяко училище, защото съществува разнообразен софтуер за подобни неща. Затруднението ще е първата година, когато ще трябва да се запълни базата с някакъв разумен минимум от въпроси.</p>		
--	---	--	--